

Dönem : 1
Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 656

Cezaların infazı hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/860, 1/564; Cumhuriyet Senatosu 1/564)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 982)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 11322-64923

23 . 6 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 22 . 6 . 1965 tarihli 132 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Cezaların infazı hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 19 . 5 . 1965 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 2 ve 22 . 6 . 1965 tarihli 121 ve 132 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 982)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/564
Karar No. : 129

25 . 6 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 22 Haziran 1965 tarihli 132 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Cezaların infazı hakkında kanun tasarısı Millet Meclisi Başkanlığının 23 Haziran 1965 tarihli ve 11322-64923 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 25 Haziran 1965 tarihli Birleşiminde Hükümet adına Adalet Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürü ve Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürü de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, cezaların infazı hakkındaki memleketimizde mer'i sistemin, modern anlayış esas olmak üzere düzenlenmesini öngörmektedir.

a) Tasarımın hazırlanışında faydalanılan kaynaklar :

Komisyon müzakerelerinde Hükümet temsilcilerinin vermiş oldukları izahattan, tasarımın hazırlanışında Federal Almanya, İtalya, Fransa gibi memleketlerin bu yolda kaydettikleri gelişmelerden ve uygulamalardan ve nihayet 1960 yılında Londra'da toplanan Kriminoloji Enstitüsü Konferansında kabul edilen prensiplerden faydalandığı ve bünyemize intibak ettirilmeye çalışıldığı anlaşılmıştır.

b) Tasarımın benimsediği prensipler :

1) İnfazların şahsiliği.

ii) Hücre sisteminin kaldırılması.

iii) Açık ve yarı açık ceza evlerinin tesisi ve adedlerinin artırılması.

iv) Kısa süreli hapis cezalarında, suçlunun kendi kendisini ıslaha imkân verme ve mümkün olduğu kadar bu cezalar yerine elâstik bir para cezası veya buna paralel diğer tedbirlerin uygulanabilmesi.

v) Hükümlülerin tamamını kapsıyan bir çalışma sistemi.

vi) Bâzi hallerde hükümlülere izin hakkı tanınması .

vii) Gerekli ve yeterli niteliği haiz ceza evi personeli yetiştirilebilmesi.

viii) Ceza ve ıslah evlerinde özel servislerin kurulması.

c) Tasarımın getirdiği yenilikler :

Tasarımın benimsediği prensiplere yukarıda işaret etmiştik. Tasarı, bu prensiplerden istifade etmek suretiyle sistemimize yeni müesseseler getirmektedir. Bunları şöyle sırayabiliriz;

i - Ölüm cezaları gizli olarak infaz olunacaktır. Kanunda sıralanan haller mevcud olduğu takdirde infaz ertelenecektir.

ii - İnfaz yönünden cezalar üçe ayrılmış ve özellikle hürriyeti bağlayıcı cezalar «uzun ve kısa süreli» olmak üzere kendi içinde iki kısımda mütalâa edilmiştir. Uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar müebbet veya muvakkat olarak ikiye, ayrılmış ve altı aya kadar (altı ay dâhil) hürriyeti bağlayıcı cezalar da «kısa süreli» olarak kabul edilmiştir.

iii - Hâkimin takdir yetkisi genişletilmek suretiyle kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalardan biri yerine tasarımın 4 nci maddesinde tadadedilen tedbirlerden birinin uygulanması imkân dâhiline sokulmuştur.

iv - Para cezalarının miktarının tâyininde ise, asgari ve âzami hadleri gösterilen para cezalarının miktarı suçlunun iktisadi durumu, aile sorumluluğu, meşgale ve meslekî yaş ve sağlık durumu, cezanın sosyal etkisi ve uyarma amacı gibi hususlar göz önünde bulundurulmuştur.

Mahkeme gerekli gördüğü takdirde hükmedeceği para cezasının tâyin edeceği sürelerde ve belirli taksitlerle ödenmesine de karar verebilecektir. Taksit süresi, iki yılı geçmeyecektir. Ödemeden âciz olanlar hakkında, para cezasının hapse tahvili sistemi kaldırılmıştır.

v - Cezaların tecili konusunda da hâkimlerin takdir yetkileri genişletilmek suretiyle, halen yürürlükte bulunan kanundaki altı aydan ibaret olan âzami tecil hakkı, cezaların nevine göre 1 yıla kadar çıkartılmıştır.

vi - Suç işleyen bir kimsenin ıslah edilerek topluma iadesinden sonra geçmişinin bu kötü damgasını bütün hayatı boyunca taşımasını önlemek ve sabıkasının iş hayatına engel olmamasını sağlamak üzere, belirli suçlar dışında sâbika kaydının adli sicilden silinebilmesi esası kabul edilmiştir.

vii - Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalarda; yaşlı veya hasta hükümlülerin 30 günü geçmeyen hükümlülükleri halinde bu cezaların ikametgâhlarında çektirilebilmeleri hususunda ve 3 ayı geçmeyen hükümlülerde ise, kendisinin ve ailesinin, hükümlünün emeğinden ayrı geçimi sağlayacak bir geliri mevcud olmadığı takdirde cezanın geceleri infaz olunabilmesini sağlayacak hüküm getirilmiştir.

viii - Yabancılar hakkında Türk Mahkemelerince hükümlenilen hürriyeti bağlayıcı cezaların infaz

zının, mütekabiliyet ve cezanın aynen uygulanacağı hususu taahhüdedilmek şartıyla, yabancının mensubolduğu devletin infaz müesseselerine bırakılması sağlanmış ancak, andlaşmalarda öngörülen hükümler saklı tutulmuştur.

ix - Şartlı tahliye devre usulü kaldırılmış hükümlünün tutuklu kaldığı günler hesaba katılmak suretiyle hükümlülük süresinin 2/3 nü iyi halle geçirenlerin, talepleri olmaksızın şartla salıverilmeleri kabul edilmiştir. Müebbet ağır hapis cezasına mahkûm olanlardan 24 yılını iyi halle geçirmiş bulunanların şartlı tahliyeden istifadeleri sağlanmıştır.

Mesruten tahliyeden istifade edecek olanlara, tahliyelerinden 15 gün evvel, normal hayata dönüşünde kendisine iş temin edebilecek imkânları hazırlamak ve infaz sonrası yardım müesseseleriyle temas geçebilmek üzere izin verilmesi de kabul edilmiştir.

Tasarı, yukarıdan beri izah edegeldiğimiz yeniliklerin yanısıra, hükümlünün sefaletle maruz bırakılmaması ve insan haysiyetiyle kabili telif görülmemesi gerekçesiyle sürgün cezasının da kaldırılmasını ön görmektedir.

c) Uygulamanın düzenlenmesi :

Bu tasarı ile getirilen sistem ve müesseselere ilişkin hususlar tüzükle düzenlenecektir.

Tasarı Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, geçici madde 1, 2, 3,4,5, 6, 7, 20 ve 21 nci maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Bu kanunda Sözcü	Sözcü	Kâtip
Aydın	Çanakkale	Tokat	Kastamonu
5 nci ve 7 nci maddelere muhalifim	<i>N. Altan</i>	5 nci maddenin son fıkrasına muhalifim	19 neu maddede Söz hakkım mahfuz
<i>O. S. Sarıyöllü</i>		Söz hakkım saklıdır	<i>A. N. Tuna</i>
		<i>Z. Betil</i>	
Tabii Üye	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Ağrı	Diyarbakır
K. Kaplan	<i>Â. Artus</i>	Söz hakkım saklı	<i>A. Erdoğan</i>
İmzada bulunamadı		<i>S. Türkmen</i>	
	Konya		
	M. Obuz		
	İmzada bulunamadı		

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Cezaların infazı hakkında Kanun

Cezaların ayırımı

MADDE 1. — İnfaz yönünden cezalar şunlardır :

1. Ölüm,
2. Uzun veya kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar,
3. Para cezası,

Ölüm cezası ve yerine getirilmesi

MADDE 2. — Ölüm cezası buna mahkûm olan kimsenin asılması suretiyle hayatının izalesidir.

Ölüm cezası, mahkûmun mensubolduğu din ve mezhebin hususi günlerinde iera olunmaz.

Gebe kadınlar doğurmadıkça, akıl hastalığına dâçar olanlar iyileşmedikçe ölüm cezası infaz olunmaz.

Ölüm cezası, hükmolunan kimse hakkında mahkûmiyet ilâmı Temyiz Mahkemesince tasdik ve Türkiye Büyük Millet Meclisince yerine getirilmesine karar verildikten sonra nizamnamede tesbit edilecek esaslar dâhilinde gizli şekilde infaz olunur.

Uzun ve kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar

MADDE 3. — Uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar, müebbet veya muvakkattır.

Müebbet ölünceye kadar devam eder.

Muvakkat uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar. Altı aydan yukarı olanlardır.

Altı ay kadar (altı ay dâhil) hürriyeti bağlayıcı cezalar kısa sürelidir.

Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar yerine uygulanabilecek cezalar

MADDE 4. — Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar yerine; suçlunun ahvali mahsusasına ve suçun işlenmesindeki suret ve şekil hususiyetlerine göre mahkemece;

1. Kabahatlerde, beher gün karşılığı 5 ilâ 10 lira, cürümlerde 10 ilâ 30 lira hesabı ile para cezası,

2. Altı ayı geçmemek üzere Devlet, belediye hizmetlerinde İktisadi Devlet Teşekküllerinde çalıştırmaya,

3. Aynen iade veya tazmine,

4. Altı ayı geçmemek üzere bir eğitim veya ıslah müessesesine devam etmeye,

5. Bir yılı geçmemek kaydıyla muayyen bir yere gitmekten, bâzı faaliyetleri veya meslek ve sanatı icradan men'e,

6. Her nevi ehliyet ve ruhsatnamenin bir aydan bir yıla kadar muvakkaten geri alınmasına, Hükmolunabilir.

Taksirli suçlardan dolayı hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza uzun süreli de olsa hakkında bu madde hükmü uygulanabilir.

Para cezalarının tarifi, tesbiti ve yerine getirilmesi

MADDE 5. — Para cezası kanunda yazılı hadler arasında tâyin olunacak bir miktar paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir.

Asgari ve âzami hadleri gösterilen para cezalarının miktarı, suçlunun iktisadi durumu aile sorumluluğu, meşgale ve meslekî, yaş ve sağlık durumu, cezanın sosyal etkisi ve uyarma amacı gibi hususlar göz önünde tutularak tesbit edilir.

Mahkeme gerekli gördüğü takdirde, hükmedeceği para cezasının tâyin edeceği sürelerde ve be-

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Cezaların infazı hakkında Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

lirli taksitlerle ödenmesine de karar verebilir. Ancak, taksitlerden birinin süresinde ödenmemesi halinde geri kalan miktarın tamamının tahsili gerektiğini de kararda gösterir.

Taksit süresi iki yılı geçemez.

Hâkim hükmettiği para cezasının tahsilini sağlamak üzere hükümlünün ücret, maaş veya mevcut ve müstakbel diğer gelirlerinin yüzde yirmibeşini aşmayan bir kısmını, bunu ödiyecek bir kimse veya müessese tarafından tutularak göstereceği bir merceie yatırılmasına veya para cezası ödeninceye kadar hükümlünün taşınır veya taşınmaz mallarına, üçüncü şahıslar nezdindeki haklarına tedbir konulmasına da karar verebilir.

Bu ceza hükmünü bildiren ilâm kesinleşince Cumhuriyet Savcılığına verilir. Cumhuriyet Savcısı bir ay içinde para cezasını ödemesi için hükümlüye usulü dairesinde bir ödeme emri tebliğ eder.

Ödemeye malî kudreti müsaidolmadığı usulen tesbit edilenler hakkında hükmedilen para cezası hürriyeti bağlayıcı cezaya tahvil edilemez. Bu takdirde, Devlet, İktisadi Devlet Teşekkülleri, belediye ve sair âmme hizmetlerinde bir yılı geçmemek üzere çalıştırılır.

Rayice göre, emsallerine ödenen ücret tutarı hükümlünün para cezasına mahsubedilir. Çalıştırma esnasında geri kalan parayı öderse tedbir kaldırılır.

Çalıştırma süresi para cezasını tamamen karşılamamış olursa geri kalan paranın tahsili için ilâm Cumhuriyet Savcılığınca mahallin en büyük malmemuruna verilir. Malmemurluğunca hapis ile tazyik hükmü ayrı olmak üzere Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun hükümlerine göre infaz olunur.

Para cezası kasden ve ihmal neticesi ödenmediği takdirde dâvanın özelliklerine göre 1 yıla kadar hapis cezası verilir.

Tecil

MADDE 6. — Adliye mahkemelerinde para cezasından başka bir ceza ile mahkûm olmıyan kimse, işlediği bir suçtan dolayı ağır veya hafif para veya altı aya kadar ağır hapis veya bir yıla kadar hapis veya hafif hapis cezalarından biri ile mahkûm olur ve geçmişteki hali ile ahlâki temayüllerine göre cezanın tecili ilerde cürüm işlemekten çekinmesine sebeb olacağı hakkında mahkemece kanaat edilirse bu cezanın teciline hükümlenabilir. Bu halde tecilin sebebi hükümde yazılır.

Adli sicildeki hükümlülük kaydının silinmesi

MADDE 7. — A) Kabahat ile mahkûm olan kimse hüküm tarihinden itibaren bir sene içinde bir cürüm veya evvelki hükmün verildiği mahaldeki asliye mahkemesinin kazası dairesinde diğer bir kabahatten dolayı aynı cinsten veya daha ağır bir cezaya,

B) Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlarla, ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis cezasını müstelzim suçlar haricinde kalan bir suçtan dolayı mahkûm olan bir kimse, hüküm tarihinden itibaren beş sene içinde işlediği bir cürümden dolayı evvelce verilen ceza einsinden bir cezaya veyahut hapis yahut ağır hapis cezasına mahkûm olmadığı takdirde, ilgilinin veyahut Cumhuriyet Savcısının veya Adli Sicil Müdürlüğünün talebi üzerine, adli sicildeki hükümlülük kaydının mahkemece silinmesine karar verilir.

Hükümlüler ile müesseselerin tasnifi ve infaz sistemi

Kısa süreli cezaların yerine getirilmesi

MADDE 8. — Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaların hükümlünün veya varsa kanuni vekili veya Cumhuriyet Savcısının talebi üzerine;

Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

1. Hükümlü 65 yaşını ikmal etmiş veya sıhhi durumu ceza evinde bulunmasına mâni olacak derecede bozuk olduğu tabip raporu ile tevsik edilmiş ve hükümlülük süresi 30 günü geçmemişse oturduğu yerde,

2. Hükümlülük süresi 30 günü geçmemesi halinde her hafta Cuma günleri en geç 19 da girmek ve Pazar günleri aynı saatte çıkmak suretiyle bir ceza evinde,

3. Hükümlülük süresi üç ayı geçmemesi halinde serbestçe çalışabilmesini temin için her gün saat 19 da girmek ve sabahları 7 de çıkmak suretiyle bir cezaevinde, çektirilmesine mahkemece karar verilebilir.

Yukarıdaki fıkralardan birinin tatbikatına ait karara hükümlü tarafından kasden veya ihmali neticesi riayet olunmadığı takdirde bir aya kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Geri kalan cezası da ayrıca çektirilir.

Müşahedeye tabi tutulma

MADDE 9. — Müebbet ağır hapis cezasına veya uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanlar, haklarında tatbik edilecek rejimi ahlâki temayüllerini ve tefriki icabeden müesseseyi tesbit için tecrisedilmek suretiyle bir müşahedeye tabi tutulurlar.

Müşahede müddeti 60 günü geçemez.

Hükümlünün ahvali mahsusasına ve suçun işlenmesindeki suret ve şekil hususiyetlerine göre icabında müşahedeye tabi tutulmayabilir.

Bakiye cezaları altı aydan aşağı bulunanlar müşahedeye tabi tutulmazlar.

Müşahede merkezinin mütalâasıyla alâkalı dosya bakanlığa tevdi olunur. Bakanlık, buna istinaden hükümlünün gönderileceği müesseseyi tâyin eder.

MADDE 10. — Müşahede ve sınıflandırma merkezlerinin bulundurulacağı yer Adalet Bakanlığınca tâyin olunur.

Müşahede ve sınıflandırma merkezinin kuruluş görev ve yetkileri işleyişi kanuna göre hazırlanacak nizamnamede tesbit edilir.

MADDE 11. — Çocuk, kadın ve diğer hükümlülere ait ceza evleri açık yarı açık ve kapalı olmak üzere sınıflandırılırlar.

Hükümlüler 9 neu maddede yazılı esaslar dâhilinde bu müesseselerden birine gönderilirler.

Adalet Bakanlığınca hükümlünün ıslahındaki inkişaf nazarı itibara alınarak bulunduğu müessesenin teklifi üzerine kapalı bir müesseseden yarı açık veya açık bir müesseseye naklonulabileceği gibi gerektiğinde disiplin yönünden açık bir müessesede ise, yarı açık veya kapalı bir müesseseye nakledebilirler.

MADDE 12. — Hükümlülerin ceza evlerinde gruplara ayrılması, bunlara tatbik edilecek metodun tesbiti, buldukları ceza evleri veya müşahede ve sınıflandırma merkezleri tarafından tavsiye edilen ve Bakanlıkça kabul olunan ve nizamnamede yer alacak esaslara göre yapılır.

MADDE 13. — Tutuklular, hükümlülerden ayrı müesseselerde muhafaza edilirler. Bunlar için müstakil bir bina tefriki mümkün olmadığı takdirde buldukları ceza evinde kendilerine ayrılan kesimlerde kalırlar.

Hükümlülerle tutukluların birbirleri ile ihtilâtlarına müsaade olunmaz.

MADDE 14. — Hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkûm olanlardan :

a) Mahkûmiyet müddetinin 1/5 ini iyi hal ile geçirenlere ana veya babasının, eşinin, kardeşinin veya çocuğunun ölümü yahut bunlardan birinin ciddi veya ağır hşatalıkları halinde veya za-

Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Millet Meclisi metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Millet Meclisi metninin 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

rara mâruz kaldıkları büyük yangın, deprem, su baskını gibi afetlerin vukuunda mahfuzen veya serbestçe gitmek üzere bir günden on güne kadar,

b) Açık müessesede bulunanlardan mahkûmiyet müddetinin yarısını iyi halde geçirenlere ayrıca 72 saate kadar, nizamnamede tesbit edilecek esaslar dâhilinde Cumhuriyet Savcılığının tasvibi ile izin verilebilir.

MADDE 15. — Hükümlü, ceza evi disiplinini bozan hareketlerden dolayı inzıbatî mahiyette olmak üzere her defasında onbeş günü geçmemek kaydı ile ve her türlü ihtilâttan önlenecek şekilde hücreye konulabilir.

Ceza evi disiplinini bozan hareketlerinden dolayı iki sene içinde üçten fazla hücre hapsi cezası almış olanlar, Adalet Bakanlığının tasvibi ile iyi hal gösterineye kadar inzıbatî hücre şartlarına tabi tutulurlar. Bu müddet altı ayı geçtiği takdirde keyfiyet yeniden gerekçesiyle birlikte Adalet Bakanlığına bildirilir.

MADDE 16. — Türk Ceza Kanununun 54 nevi maddesine göre mahkûm edilmiş olupta bu cezanın infazına başlandığı sırada veya daha evvel ayrıca işlediği fiilden dolayı yaşı sebebiyle hakkında T. C. K. 55 nevi maddesinin tatbiki suretiyle hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkûm edilmiş ise bu ceza infaza başlanılan ceza ile birlikte 55 nevi maddede yazılı hükümler dâhilinde çektirilir.

MADDE 17. — Mahkûm bulundurulduğu müessesede çalışmaya mecbur tutulur. Açık müesseseye tefrik edilenlerden veya mahkûmiyet müddetinin en az 1/4 ünü iyi hal ile geçirenlerden, Adalet Bakanlığı, ziraat, deniz avcılığı, yol, inşaat, maden ve orman gibi iş sahalarında çalışma ekipleri teşkil edebilir.

Çalışma mecburiyetinin tatbikini mümkün kılacak müesseseler ikmal edilinceye kadar, şartla salıverilmelerine en fazla bir sene kalanlardan bu kanuna göre hazırlanacak nizamnamede tesbit edilecek yaş, meslek ve bedenî kabiliyeti haiz olanlarla tâyin olunacak suçların failleri resmî veya özel sektöre ait işyerlerinde çalıştırılabilirler.

MADDE 18. — Andlaşmalarda öngörülen hükümler saklı kalmak şartıyla, yabancılar hakkında Türk mahkemelerince hükmolunan hürriyeti bağlayıcı cezaların infazının, müteakibliyet ve cezanın aynen tatbik olunacağı hususu taahhüdedilmek kaydıyla, yabanemın mensup bulunduğu Devletin infaz müesseselerine bırakılmasına, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

Meşruten tahliye

MADDE 19. — Muvakkat hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanlardan buldukları ceza evinde hükümlülük süresinin 2/3 nü iyi hal ile geçirenler talepleri olmaksızın şartla salıverilirler.

Bu nisbetin tâyininde hükümlünün tutuklu kaldığı günler de hesaba katılır.

Şartla salıvermeyi gerektirir mahiyette ceza evi idaresi tarafından verilecek gerekçeli mütalâa hükümlünün bulunduğu yerdeki hükmü veren mahkeme derecesinde bulunan mahkemeye tevdi edilir. Mahkeme bu mütalâyayı tasvibettiği takdirde şartla salıverme kararı derhal yerine getirilir.

Mahkeme şartla salıvermeyi tasvibetmediği takdirde gerekçesini kararda gösterir.

Bu karar aleyhine hükümlü veya vekili yahut kanuni mümessil ve Cumhuriyet Seveası tarafından aale itiraz yoluna başvurulabilir.

Mahkûm oldukları müebbet ağır hapis cezasının 24 yılını iyi halle geçiren hükümlüler hakkında yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Bu kanunun 8 nevi maddesinin 1, 2 ve 3 nevi bendleri gereğince kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaların infazına karar verilenler şartla salıvermeden faydalanamazlar.

Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 15. — Millet Meclisi metninin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Millet Meclisi metninin 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Millet Meclisi metninin 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Millet Meclisi metninin 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Millet Meclisi metninin 19 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Şartla salıverilmelerine 15 gün kalan hükümlülere, normal hayata avdetlerini sağlayacak ve iş temin edebilecek imkânların verilmesi için kendi başlarına veya infaz sonrası yardım müesseseleri ile temasa geçmek üzere izin verilebilir.

Şartla salıverilmiş olan hükümlüler hakkında şartla salıverme müddetinin hitamına kadar T. C. Kanununun 28 nci maddesinin 3 ve 4 ncü fıkraları hükümleri tatbik olunur.

Şartla salıverme, hükümlünün iktidarı nisbetinde şahsi hakları tazmin etmesi şartına talik edilebilir.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden evvel mahkûm olanlardan haklarında verilen cezanın miktar veya nev'i itibariyle teceilden istifade edemiyenler, bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra üç ay içinde hükmü veren mahkemeye müracaat edebilirler. Bu takdirde hükmü veren mahkeme, durumu 6 ncı maddedeki şartlara uyduğu takdirde mahkûmun cezasını teceil edebilir.

Mahkûmun müracaatı üzerine gereğinde infazın tehirine mahkemece karar verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Türk Ceza Kanunu ile hususi kanunlarda yazılı sürgün cezaları kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kesinleşmiş bulunan mahkûmiyetler hakkında 4 ncü madde hükmünün uygulanabilmesi, ilgilinin bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde kararı veren mahkemeye müracaatına bağlıdır.

GEÇİCİ MADDE 4. — Diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanuna göre hazırlanması öngörülen tüzük kanunun yayını tarihinden itibaren üç ay içinde hazırlanarak yürürlüğe konur.

GEÇİCİ MADDE 6. — Tüzük yürürlüğe girmeden önce infazı gereken ölüm cezaları T.C.K. nun 12 ncı maddesindeki esaslar dairesinde yerine getirilir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Müebbet ağır hapis cezasına mahkûm bulunanlarla uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanlar hakkında tatbik edilecek rejimin yalnız uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanlara munhasır olmak kaydıyla müşahede merkezleri ikmal edilinceye kadar işbu teerit ve müşahedeye tabi tutulma keyfiyeti Adalet Bakanlığınca peyderpey tâyin ve tatbik olunur.

Son hükümler

Yürürlüğe giriş

MADDE 20. — 4 ncü maddenin 2 ve 4 ncü bendleri, 5 ncı maddenin 7 ncı fıkrasındaki (Devlet, İktisadi Devlet Teşekkülleri, belediye ve sair âmme hizmetlerinde bir yılı geçmemek üzere çalıştırmaya sureti tatbikine) dair hükümler ile 12, 14, 17 ncı madde hükümleri tüzük ile birlikte diğer maddeler ise kanunun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21. — Bu kanunun hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi metninin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi metninin geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millet Meclisi metninin geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Millet Meclisi metninin geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Millet Meclisi metninin geçici 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — Millet Meclisi metninin geçici 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Millet Meclisi metninin geçici 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Millet Meclisi metninin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Millet Meclisi metninin 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.